

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY ZESPOŁU SZKÓŁ BUDOWLANYCH W BYDGOSZCZY

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół Budowlanych w Bydgoszczy opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

§1

Podstawa prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.)
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r. poz. 2230).
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.).

6. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.).
7. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 172).
8. Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 700).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.) lub
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
13. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny jest zgodny ze Statutem Szkoły.

§2

Postanowienia ogólne

1. Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły powstał we współpracy rodziców, uczniów i nauczycieli. Spełnia tym samym potrzeby i oczekiwania całej społeczności szkolnej.
2. Uwzględniono w nim potrzeby rozwojowe uczniów wynikające ze specyfiki środowiska szkoły oraz przemian społeczno – ekonomicznych w kraju, a w tym:
  - 1) profilaktykę pierwszorzędowną kierowaną do całej społeczności uczniowskiej, mającej na celu promocję zdrowia i zapobieganie pojawianiu się problemów związanych z zachowaniami destrukcyjnymi, kierowanej również do nauczycieli i innych pracowników szkoły, a także do rodziców uczniów;

- 2) profilaktykę drugorzędową kierowanej do uczniów o wysokim ryzyku dysfunkcyjności, pomagając im w jego redukcji. Tę formę profilaktyki będą realizować specjaliści współpracujący ze szkołą.
- 3) Działania profilaktyki pierwszorzędowej będą prowadzone na trzech poziomach:
  - a) informacyjnym – dostarczają one adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwiają racjonalny wybór, informacje muszą być rzetelne, rzeczowe, ale nie instruktażowe, ważna jest też wiarygodność osoby prowadzącej;
  - b) edukacji psychologicznej i społecznej – to działania, które dostarczają wiedzy i umiejętności przydatnych, korzystnych lub niezbędnych do tego, by uczniowie byli w stanie sami lepiej radzić sobie z zagrożeniami, pomagają w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych: wyznaczanie celów życiowych, podejmowanie odpowiedzialnych decyzji, budowanie adekwatnej samooceny, umiejętność radzenia sobie z presją otoczenia, umiejętność rozwiązywania konfliktów, dobre komunikowanie się, poszukiwanie wsparcia i pomocy oraz korzystanie z nich;
  - c) działalności alternatywnej – działania te mają zaspokoić potrzeby młodych ludzi, np. do bycia zadowolonym, odprężonym, potrzeby zabawy i kontaktu z innymi.

§3

Misja szkoły

„Nie takie ważne, żeby człowiek dużo wiedział, ale żeby dobrze wiedział, nie żeby umiał na pamięć, a żeby rozumiał, nie żeby go wszystko troszkę obchodziło, a żeby go coś naprawdę zajmowało” Janusz Korczak

Zespół Szkół Budowlanych pragnie, by szkoła była bezpieczna i przyjazna młodzieży, elastycznie reagowała na potrzeby uczniów, rodziców i środowiska. By dzielnie dotrzymywała kroku nadchodzącym czasom i taką właśnie, wciąż rozwijającą się szkołą sukcesu pozostała dla kolejnych pokoleń.

§4

Założenia i cele wychowawczo - profilaktyczne szkoły

1. Działania wychowawczo-profilaktyczne na rok szkolny 2023/2024 uwzględniają kierunki polityki oświatowej Państwa w szczególności:
  - 1) Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępniania kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
  - 2) Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo- profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.

- 3) Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
- 4) Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym.
- 5) Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
- 6) Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
- 7) Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.

2. Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19, , profilaktyka chorób zakaźnych, zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia;
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników), poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych;
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19., sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy), integracja zespołów klasowych, promowanie bezpieczeństwa w Internecie i odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznościowych;
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie

poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19, militarne, ekologiczne), włączanie rodziców jako ważnego partnera w funkcjonowaniu szkoły we wszystkich obszarach jej działania.

§ 5

Diagnoza problemów i zagrożeń

1. Program Wychowawczo – profilaktyczny szkoły został opracowany z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiskowych. Identyfikację problemu i potencjalnych zagrożeń poprzedziła diagnoza środowiska szkolnego.
2. W celach zdiagnozowania środowiska szkolnego wykorzystano się m.in.:
  - 1) ankiety dla uczniów, rodziców i nauczycieli;
  - 2) wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami;
  - 3) rozmowy indywidualne z uczniami, nauczycielami i rodzicami;
  - 4) obserwację zachowania uczniów;
  - 5) analizę dokumentów szkolnych;
  - 6) analizę frekwencji uczniów;
  - 7) analizę frekwencji rodziców na zebraniach szkolnych.
3. Przeprowadzona analiza miała posłużyć opracowaniu diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka.

§ 6

Sylwetka absolwenta szkoły

1. Absolwent szkoły:
  - 1) jest wyposażony w wiedzę i umiejętności umożliwiające dalsze kontynuowanie nauki i samokształcenie;
  - 2) posługuje się językiem ojczystym;
  - 3) posługuje się przynajmniej jednym językiem obcym;
  - 4) jest wyposażony w wiedzę i umiejętności matematyczne i naukowo-techniczne;
  - 5) jest wyposażony w wiedzę związaną z technologiami informacyjnymi;
  - 6) posiada umiejętności uczenia się i samokształcenia;
  - 7) swoim zachowaniem potwierdza przyjęte wartości i normy;
  - 8) jest życzliwy, potrafi współdziałać i współpracować w grupie i jest przygotowywany do radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych;
  - 9) jest kreatywny, wykazuje inicjatywę, wytrwałość i przedsiębiorczość;
  - 10) ma świadomość przynależności lokalnej, narodowej oraz szanuje polskie dziedzictwo kulturowe;
  - 11) jest obywatelem Europy;
  - 12) jest przygotowany do funkcjonowania w rodzinie, która jest dla niego uznaną wartością;

- 13) jest wolny od nałogów;
- 14) prowadzi zdrowy styl życia w harmonii z przyrodą.

§ 7

Treść wychowawcze

1. Treści wychowawcze wskazują wartości, pozytywne postawy, kompetencje oraz umiejętności niezbędne dla prawidłowego rozwoju młodzieży w czterech sferach: fizycznej (rozwój biologiczny), psychicznej (rozwój poznawczy i emocjonalny), społecznej i aksjologicznej (rozwój moralny).
2. Osiągnięcie dojrzałości w czterech sferach możliwe jest dzięki rozwojowi kompetencji osobistych i społecznych uczniów, ukierunkowanych na:
  - 1) samoświadomość – budowanie akceptacji siebie, osiąganie spójności myślenia i działania łączonych z kształtowaniem poczucia autonomii, tworzenie pozytywnego obrazu tożsamości
w wymiarze osobistym, społecznym i kulturowym oraz poczucia własnej godności;
  - 2) sprawczość – wyznaczanie realnych celów i ich osiągnięcie dzięki własnej aktywności, pozytywne nastawienie do życia, motywacja do działania, kształtowanie umiejętności planowania
i podejmowania decyzji oraz konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, planowanie własnego rozwoju, rozwijanie poczucia celowości działania;
  - 3) relacyjność – budowanie i podtrzymywanie pozytywnych relacji z ludźmi, rozumienie uczuć innych, sposobów myślenia i działań umożliwiających osiągnięcie pożądaných społecznie celów, promowanie prospołecznych wartości, aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, w tym jego formach instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych, włączanie się do działania na rzecz społeczności, promowanie pozytywnych wzorców osobowych, budowanie prospołecznych relacji rówieśniczych;
  - 4) otwartość – zdolność do sprawiedliwej, etycznej oceny i reagowania, umiejętność otwartego
i jednoznacznego wyrażania swoich potrzeb, uczuć i opinii z zachowaniem szacunku do siebie oraz innych osób, kształtowanie postaw asertywnych, rozwijanie poczucia empatii, wrażliwości, szacunku dla odmienności;
  - 5) kreatywność – kształtowanie twórczego podejścia do rozwiązywania problemów dzięki umiejętnościom: wyjścia poza schematyczność myślenia i działania, znajdowania nowych sposobów rozwiązywania problemów, odkrywania indywidualnych zdolności umożliwiających sprostanie wyzwaniom, także poprzez podejmowanie działań na rzecz twórczego rozwoju
w formie współpracy z instytucjami kultury, rozwój aktywności fizycznej, rozwój sfery psychicznej, w tym duchowej, społecznej, aksjologicznej.
3. Treści wychowawcze realizowane na godzinie do dyspozycji wychowawcy

OBSZAR	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V
Zadania					
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<p>Nabywanie umiejętności dostrzegania indywidualnych różnic związanych ze sposobem reagowania na stres.</p> <p>Doskonalenie umiejętności wyrażania własnych uczuć: dawania i przyjmowania informacji zwrotnej (bez obwiniania innych).</p> <p>Rozwijanie umiejętności dokonywania oceny własnych umiejętności życiowych i planowania ich rozwoju.</p> <p>Doskonalenie umiejętności planowania, organizowania oraz oceniania własnego</p>	<p>Rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce strategii radzenia sobie ze stresem.</p> <p>Doskonalenie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi.</p> <p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z objawami depresji u siebie i u osób w swoim otoczeniu.</p> <p>Doskonalenie umiejętności organizowania zajęć oraz prawidłowego zarządzania czasem.</p> <p>Rozwijanie zdolności do samorealizacji, samokontroli i panowania</p>	<p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stratą i traumatycznym doświadczeniem poprzez wykorzystywanie sposobów mających na celu odzyskanie poczucia sprawstwa i wpływu na własne życie.</p> <p>Doskonalenie umiejętności w zakresie przygotowania do całonocnej aktywności fizycznej oraz ochrony i doskonalenia zdrowia własnego oraz innych.</p> <p>Kształtowanie świadomości własnych ograniczeń i potrzeby ciągłego rozwoju.</p>	<p>Rozwijanie zdolności do szukania powiązań między indywidualnym potencjałem a planowaną w przyszłości pracą.</p> <p>Rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego.</p> <p>Doskonalenie umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem.</p> <p>Wykorzystywanie w praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych w okresie adolescencji: zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia); zagrożenia związane z nadużywaniem ogólnodostępnych</p>	<p>Rozwijanie zdolności do samorealizacji, samokontroli i panowania nad emocjami.</p> <p>Rozwijanie umiejętności dokonywania oceny własnych umiejętności życiowych i planowania ich rozwoju.</p> <p>Rozwijanie zdolności do szukania powiązań między indywidualnym potencjałem a planowaną w przyszłości pracą.</p>

	uczenia się, planowania przyszłości oraz wyznaczania celów i ich realizacji. Utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego. Intensywna dbałość o zdrowie poprzez aktywność fizyczną.	nad emocjami. Rozwijanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania i decyzje.		leków.	
--	--	--	--	--------	--

OBSZAR	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V
Zadania					
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia. Rozwój zaangażowania w różne formy aktywności (koła zainteresowań, wolontariat itp.). Budowanie w	Doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron. Zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi,	Kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości, m.in. poprzez rozwój kompetencji uczniów z zakresu wyrażania i przyjmowania pochwał. Kształtowanie prospo-	Doskonalenie umiejętności zmiany postaw i zachowań poprzez stosowanie oraz przyjmowanie asertywnej krytyki. Rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów z	Rozwijanie kompetencji w zakresie wykorzystania różnych form grupowej pracy nad rozwiązaniem problemów (burza mózgów, dyskusja grupowa). Zwiększanie umiejętności

	<p>klasie bezpiecznego środowiska umożliwiającego koncentrację na nauce poprzez działania integracyjne.</p> <p>Rozwijanie kompetencji w zakresie wykorzystania różnych form grupowej pracy nad rozwiązaniem problemów (burza mózgów, dyskusja grupowa).</p>	<p>opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu.</p> <p>Rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu auto-prezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska.</p>	<p>łącznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie.</p> <p>Doskonalenie umiejętności szukania inspiracji w innych – w celu rozwijania własnej kreatywności.</p>	<p>zastosowaniem negocjacji i mediacji</p> <p>Kształtowanie umiejętności spostrzegania stereotypów i uprzedzeń.</p> <p>Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, uważności i empatii.</p>	<p>budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu.</p>
--	---	--	--	---	---

OBSZAR	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V
Zadania					
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<p>Wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin życia szkoły.</p> <p>Rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o</p>	<p>Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych.</p>	<p>Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które wpływają na zachowanie.</p> <p>Rozwijanie szacunku dla</p>	<p>Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się, z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.</p> <p>Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście</p>	<p>Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych.</p> <p>Dostarczanie wiedzy oraz</p>

	<p>rzetelną pracę i uczciwość.</p> <p>Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielność</p> <p>Rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i ich wkładu w rozwój cywilizacji.</p> <p>Rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji towarzyszących innym oraz umiejętnego reagowania.</p> <p>Rozwijanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości oraz postaw.</p> <p>Rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia uczniów.</p>	<p>kultury i dorobku narodowego.</p> <p>Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań</p> <p>Zwiększenie umiejętności zaspokajania potrzeb psychoemocyjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami.</p> <p>Dostarczanie wiedzy oraz kształcenie umiejętności niezbędnych w rozwiązywaniu problemów, które wyni-</p>	<p>analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalamie potrzeby bycia ambitnym.</p>	<p>kształcenie umiejętności niezbędnych w rozwiązywaniu problemów, które wynikają z wielokulturowości.</p> <p>Rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób.</p>
--	--	--	--	---	---

			kają z wielokulturowości.		
--	--	--	---------------------------	--	--

OBSZAR	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V
Zadania					
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym (pozytywny stosunek do abstynencji), poznawczym (dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych) i behawioralnym (nieużywanie substancji psychoaktywnych). Dostrzeganie	Rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych życiowych problemów. Rozwijanie umiejętności psychospołecznych, takich jak radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań. Zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów in-	Doskonalenie umiejętności organizowania swoich zachowań w określonym czasie i przewidywania ich konsekwencji. Doskonalenie umiejętności dostrzegania konsekwencji zachowań wobec innych. Stosowanie w praktyce sposobów rekompensowania wyrządzonych krzywd. Rozwijanie umiejętności dokonywania	Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno-gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama itp.). Utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach	Kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanych z nimi problemów. Rozwijanie umiejętności dokonywania zmian w myśleniu, postrzeganiu i rozumieniu świata.

	wyzwań i zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych.	ternetu i mediów społecznościowych.	zmian w myśleniu, postrzeganiu i rozumieniu świata Kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanych z nimi problemów.	przeciwdziałania cyberprzemocy.	
--	---	-------------------------------------	---	---------------------------------	--

4. Klasa szkolna powinna stać się przestrzenią osobowościowego i społecznego wzrastania wychowanków – nie tylko ze względu na zdobywanie przez nich wiedzy w klasowym środowisku, lecz także poprzez ich żywe relacje i wzajemne ubogacanie się wartościami.
5. Wychowawcy klas przy udziale uczniów i ich rodziców opracowują klasowe plany wychowawcze na każdy rok nauki w szkole. Plany powinny dostosowywać zadania wychowawcze do stopnia rozwoju ucznia na drodze ku jego dojrzałości, muszą uwzględniać problemy wychowawcze klasy i wytyczać priorytetowe zadania przyjęte do realizacji na cały rok szkolny.
6. Wzór :

ZADANIA WYCHOWAWCZE	UMIEJĘTNOŚCI UCZNIĄ (cele operacyjne)	METODY I FORMY REALIZACJI

§8

Działania wychowawcze

1. W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:
  - 1) wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
  - 2) wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,

- 3) odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- 4) utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych,
- 5) rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- 6) budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- 7) przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- 8) przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- 9) troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców

2. Struktura oddziaływań wychowawczych:

1) Dyrektor szkoły:

- a) stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- b) sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- c) inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- d) stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- e) współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- f) czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- g) nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- h) motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- i) monitoruje współpracę pedagoga specjalnego z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,
- j) stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- k) inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- l) stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami

- reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- m) dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
  - n) dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
  - o) czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów – wg *Raportu Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”* rekomendowane są „zwykłe rozmowy, zainteresowanie przeżyciami uczniów, proste zabawy integracyjne, wstępne rozpoznanie dotyczące liczby uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej”,
  - p) czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
  - q) czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog, pedagog specjalny, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
  - r) inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów, pedagogów specjalnych czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
  - s) nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.
- 2) Rada Pedagogiczna:
- a) uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
  - b) dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz

niższej efektywności zdalnego nauczania (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),

- c) dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- d) opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- e) opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją,
- f) uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- g) uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3) Nauczyciele:

- a) współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- b) reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- c) reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- d) przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,
- e) przestrzegają reguł sanitarnych określonych w „Wytycznych MEiN, MZ, GIS”, obowiązujących w szkole w okresie epidemii COVID-19,
- f) udzielają uczniom pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19,
- g) zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- h) kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- i) rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- j) wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,
- k) wspierają uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy (w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli)

4) Wychowawcy klas:

- a) diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,

- b) rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19, zaburzonych relacji rówieśniczych i rodzinnych, sytuacji kryzysowej uczniów ukraińskich, itp.
  - c) rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
  - d) na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
  - e) przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
  - f) zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
  - g) są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
  - h) oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19,
  - i) współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
  - j) wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
  - k) rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
  - l) dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
  - m) podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
  - n) współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
  - o) podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.
- 5) Zespół wychowawców:
- a) opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
  - b) analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
  - c) ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,

- d) przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
  - e) uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
  - f) inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły,
  - g) promuje doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb.
- 6) Pedagog specjalny:
- a) współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
    - rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
    - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
    - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
  - b) udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
  - c) współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),
  - d) przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.
- 7) Pedagog szkolny /psycholog:
- a) diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
  - b) uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
  - c) zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
  - d) współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
  - e) zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
  - f) współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
  - g) współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
  - h) wpiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,

- i) rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- j) aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- k) wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- l) promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.
- m) określa formy i sposoby udzielania pomocy, organizuje i wdraża działania pomocowe, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb

8) Rodzice:

- a) współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- b) uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- c) uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- d) uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- e) zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- f) współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- g) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- h) Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

9) Samorząd uczniowski:

- a) jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- b) uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- c) uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- d) współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- e) prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- f) reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- g) propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- h) dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- i) może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

10) Pielęgniarka szkolna:

- a) Dokonuje diagnozy potrzeb i problemów zdrowotnych uczniów.
- b) Współpracuje z rodzicami uczniów w celu zapewnienia właściwej opieki nad uczniami.
- c) Współpracuje z gronem pedagogicznym nad kształtowaniem postaw prozdrowotnych uczniów.

§9

Działania prozdrowotne i profilaktyczne

1. Szkoła jest miejscem kształtowania postaw, nawyków oraz stylu życia młodych ludzi, dlatego tak ważne jest, aby była dla ucznia zdrowa, bezpieczna i przyjazna. Poprzez edukację należy wskazywać korzyści, jakie niesie za sobą zdrowy tryb życia. Zatem szkoła powinna być miejscem, gdzie promuje się zdrowy styl życia, który sprzyja rozwojowi człowieka.
2. Cele działań:
  - 1) kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wyrabianie nawyków higienicznych;
  - 2) uczenie zachowań bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób;
  - 3) ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się;
  - 4) uświadomienie korzyści płynących z aktywności fizycznej i wdrażania profilaktyki;
  - 5) rozwijanie tolerancji na odmienność innych;
  - 6) przeciwdziałanie kradzieżom na terenie szkoły i poza szkołą;
  - 7) ochrona uczniów przed skutkami wagarów;
  - 8) zapobieganie przedwczesnej inicjacji seksualnej;
  - 9) zapewnienie poczucia bezpieczeństwa;
  - 10) diagnoza środowiska ucznia w zakresie zagrożenia niedostosowaniem społecznym;
  - 11) przeciwdziałanie agresji i przemocy;
  - 12) pomoc pedagogiczno-psychologiczna w rozwiązywaniu problemów osobistych i rodzinnych;
  - 13) kształtowanie świadomej dyscypliny;
  - 14) kształtowanie nawyków zdrowotno-higienicznych;
  - 15) organizowanie pomocy socjalnej i materialnej;
  - 16) terapia indywidualna i zbiorowa;
  - 17) wspieranie psychologiczno - pedagogiczne uczniów o specyficznych trudnościach w nauce;
  - 18) wspieranie psychologiczno - pedagogiczne uczniów dotkniętych problemem narkomanii i alkoholizmu.
3. Obszar działań ogólnoszkolnych obejmuje:
  - 1) zapewnienie poczucia bezpieczeństwa uczniom i pracownikom szkoły poprzez respektowanie określonych procedur (Procedury postępowania w celu zapewnienia

- poczucia bezpieczeństwa uczniom i pracownikom szkoły) oraz poprzez monitoring wizyjny szkoły, którego zapisy pozwalają na natychmiastowe reagowanie w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia;
- 2) utrzymywanie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach i placówkach;
  - 3) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych – w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych;
  - 4) współpraca organów administracji publicznej, w tym organów prowadzących szkoły i placówki m.in. z Państwową Strażą Pożarną oraz jednostkami innych służb w ramach działań podnoszących bezpieczeństwo dzieci i młodzieży – w tym ochrony przeciwpożarowej – a także w celu zapewnienia właściwych warunków realizacji zadań, w szczególności prowadzenia zajęć edukacyjnych;
  - 5) badania różnego rodzaju przejawów trudności wychowawczych, dojrzałości psychospołecznej i zaburzeń w zachowaniu;
  - 6) zebrania zespołu wychowawczego i Zespołu Nauczycieli klas pierwszych poświęcone analizie wychowawczej i pojawiającym się nowym problemom oraz wychowaniu prozdrowotnemu w szkole;
  - 7) spotkania z przedstawicielami policji oraz instytucji wspomagającymi szkołę;
  - 8) spotkania dyrekcji, rodziców i nauczycieli;
  - 9) organizowanie sympozjów, spotkań, prelekcji promujących wśród młodzieży zdrowy styl życia, profilaktyka prawa karnego oraz imprez masowych.
4. Obszar działań klasowych to:
    - 1) diagnozowanie środowiska wychowawczego klasy;
    - 2) diagnozowanie potrzeb i oczekiwań uczniów;
    - 3) działania integracyjne w ramach godzin do dyspozycji wychowawcy, wycieczki integracyjne;
    - 4) spotkania z rodzicami;
    - 5) wykorzystanie środków wychowawczych przewidzianych statutem szkoły i regulaminem ocen z zachowania.
  5. Obszar działań indywidualnych obejmuje:
    - 1) opiekę pedagogiczno-psychologiczną nad uczniem z trudnościami wychowawczymi;
    - 2) stosowanie różnego rodzaju środków wychowawczych zgodnych ze statutem szkoły, regulaminem ocen z zachowania (pochwały, sankcje, pomoc koleżeńska);
    - 3) organizowanie pomocy w nauce, a także udzielanie pomocy materialnej, prawnej i pedagogiczno-psychologicznej.

6. Obszar działań pozaszkolnych obejmuje współpracę z instytucjami wspomagającymi szkołę:
- 1) kierowanie uczniów na badania do Poradni Pedagogiczno - Psychologicznej i Poradni Zdrowia Psychicznego w sprawach dotyczących trudności wychowawczych i dydaktycznych, zaniedbań rodzicielskich i zaburzeń rozwoju;
  - 2) kierowanie uczniów na realizację programu FRED GOES NET;
  - 3) organizowanie prelekcji dotyczących uzależnień (Monar, BORPA);
  - 4) organizowanie pomocy socjalnej dla uczniów będących w trudnych warunkach materialnych razem z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej;
  - 5) współpraca z Policją (udział w przesłuchaniach, spotkaniach z rodzicami dotyczących agresywnych zachowań młodzieży i przemocy w rodzinie);
  - 6) kierowanie uczniów z grup dyspersyjnych na badania do poradni specjalistycznych;
  - 7) szkolenia dla nauczycieli (warsztaty) organizowane przez Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli.

§10

Plan realizacji działań profilaktycznych

1. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy i agresji, budowanie tolerancji:

Zadania	Formy realizacji
Kształtowanie postaw moralnych i hierarchii wartości.	Rozmowy na godzinach wychowawczych.
Rozbudzenie wrażliwości i poczucia odpowiedzialności za relacje międzyludzkie.	Tematyka godzin wychowawczych, wychowania do życia w rodzinie.
Uświadomienie uczniom skutków prawnych związanych z występowaniem agresji.	Spotkanie uczniów z przedstawicielem policji, straży miejskiej.
Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom na terenie szkoły.	Zapoznanie z procedurami bezpieczeństwa.
Stworzenie atmosfery życzliwości, zrozumienia i szacunku dla drugiego człowieka.	Przestrzeganie zasad współżycia w społeczności szkolnej.
Kształtowanie umiejętności poszanowania cudzych i opinii, godności własnej i innych.	Poznanie wieloaspektowości zjawiska tolerancji. Organizacja wycieczek integracyjnych. Tematyka godzin wychowawczych
Kształtowanie aktywnej, otwartej, prospołecznej postawy.	Tematyka godzin wychowawczych, wychowania do życia w rodzinie.
Rozwijanie umiejętności psychospołecznych, aktywności obywatelskiej oraz umiejętności pracy zespołowej, a także aktywności wolontariackiej.	Rozmowy na godzinach wychowawczych.
Budowanie pozytywnego klimatu szkoły i	Rozmowy na godzinach wychowawczych.

klasy, w szczególności poprzez budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych, więzów między uczniami, realizację działań antydyskryminacyjnych.	
Kształtowanie bezpiecznego korzystania z cyberprzestrzeni oraz reagowania na zagrożenia	podniesienie osobistych kompetencji cyfrowych (umożliwiających radzenie sobie z potencjalnymi zagrożeniami cyfrowymi) uczniów

2. Zapobieganie uzależnieniu młodzieży od nikotyny:

Zadania	Formy realizacji (metody)
Rozwijanie poczucia odpowiedzialności uczniów za zdrowie swoje i innych.	Wdrażanie programu "Profilaktyka w szkole" poprzez spotkania i dyskusje na godzinach wychowawczych dotyczące nikotynizmu, jego szkodliwości i zagrożeniach wynikających z palenia papierosów.
Uświadomienie uczniom wpływu na ich zachowania reklamy jawnej i ukrytej.	Tematyka godzin wychowawczych.
Kształtowanie odpowiedzialności za stan własnego zdrowia i innych osób.	Działania eliminujące palenie papierosów wśród młodzieży. Przestrzeganie norm i zasad obowiązujących w szkole. Ogólnopolskie akcje prozdrowotne np. "Dzień bez papierosa".
Propagowanie stylu życia bez papierosa.	Działania propagujące aktywność fizyczną i umysłową wpływające na zdrowy styl życia.

3. Zapobieganie uzależnieniu młodzieży od alkoholu:

Zadania	Formy realizacji
Przestrzeganie norm dotyczących zakazu spożywania alkoholu na terenie szkoły, na wycieczkach oraz imprezach organizowanych przez szkołę.	Godziny wychowawcze – zapoznanie uczniów z konsekwencjami wynikającymi z nieprzestrzegania procedur.
Propagowanie zdrowego stylu życia, upowszechnianie wśród młodzieży modelu życia i spędzania wolnego czasu bez alkoholu.	Propozycja zajęć pozalekcyjnych, sportowych, kół zainteresowań.
Uczenie umiejętności radzenia z naciskami płynącymi ze strony grupy rówieśniczej i reklamy.	Godziny wychowawcze - rozwijanie asertywności i poczucia własnej wartości.
Zachęcanie do przynależności do konstruktywnych grup rówieśniczych.	Propagowanie idei wolontariatu, PCK, działania na rzecz samorządu szkolnego.

--	--

4. Zapobieganie uzależnieniu młodzieży od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych:

Zadania	Formy realizacji
Diagnozowanie skali zjawiska zagrożenia uzależnienia od narkotyków wśród uczniów.	Godziny wychowawcze, wychowanie do życia w rodzinie. Opracowanie i podjęcie działań profilaktycznych na podstawie wyników ankiet.
Dostarczenie uczniom wiedzy na temat konsekwencji brania narkotyków.	Gromadzenie i rozpowszechnianie materiałów i nowoczesnych środków dydaktycznych na temat profilaktyki uzależnień: ulotki, filmy. Spotkania profilaktyczne np. MONAR. Tematyka godzin wychowawczych, wychowania do życia w rodzinie.
Wsparcie (konsultacje) ze strony specjalistów w stosunku do uczniów mających problem narkotykowy.	Korzystanie z doświadczeń specjalistów poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – kierowanie do specjalistycznych placówek zajmujących się profilaktyką i terapią, – organizowanie szkoleń przez pracowników z Poradni Pedagogiczno - Psychologicznej, – indywidualne konsultacje uczniów z pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym
Upowszechnienie wśród uczniów znajomości zachowań asertywnych.	Tematyka godzin wychowawczych, wychowania do życia w rodzinie.
Utrudnienie uczniom dostępu do środków psychoaktywnych.	Procedury bezpieczeństwa szkoły. Zabezpieczenie szkoły przed wnoszeniem i handlem narkotykami na jej terenie.

5. Zapobieganie wagarom:

Zadania	Formy realizacji
Przeprowadzenie wywiadu pedagogicznego na temat opuszczania godzin lekcyjnych.	Indywidualne rozmowy z uczniami często opuszczającymi zajęcia, Indywidualne rozmowy z rodzicami tychże uczniów.
Organizowanie pomocy uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału nauczania.	Organizowanie w ramach zespołów klasowych i pozaklasowych pomocy koleżeńskiej uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału. Umożliwienie uczniom nie radzącym sobie z opanowaniem materiału zaliczenia go w późniejszym, umówionym terminie.

Konsekwentne rozliczanie uczniów z nieobecności na zajęciach lekcyjnych.	Bieżące reagowanie na nieobecność uczniów. Rozmowy z rodzicami.
Zapobieganie anonimowości ucznia w danym zespole klasowym.	Godziny wychowawcze - zajęcia integrujące zespół klasowy. Angażowanie wszystkich uczniów w przedsięwzięcia na rzecz klasy, szkoły, środowiska; wolontariat.

6. Działania przeciwdziałające wczesnej inicjacji seksualnej:

Zadania	Formy realizacji
Uświadomienie uczniom zagrożeń wynikających z wczesnej inicjacji seksualnej.	Tematyka godzin wychowawczych, wychowania do życia w rodzinie. Diagnoza wiedzy uczniów na temat HIV i AIDS i chorób przenoszonych drogą płciową.
Zapoznanie uczniów z naturalnymi metodami planowania rodziny, antykoncepcją i chorobami narządów płciowych.	Profilaktyka chorób narządów płciowych oraz antykoncepcja: zajęcia edukacyjne prowadzone przez lekarza ginekologa, androloga oraz zajęcia w Centrum Onkologii w Bydgoszczy
Kształtowanie prawidłowego stosunku młodzieży do wartości i norm moralnych i etycznych oraz kultury zachowania w kontaktach z rówieśnikami.	Tematyka godzin wychowawczych, wychowania do życia w rodzinie, religii, etyki.

7. Propagowanie zdrowego stylu życia:

Zadania	Formy realizacji
Zachęcanie młodzieży do aktywnego i zdrowego stylu życia.	Udział w akcjach wynikających z kalendarza szkolnego np. Światowy Dzień Zdrowia. Udział w akcjach promujących zdrowy styl.
Higiena osobista.	Pogadanki na godzinach wychowawczych. Rozmowy indywidualne.
Wpływ wypoczynku na zdrowie człowieka.	Różnorodne formy aktywności fizycznej, zajęcia sportowe. Włączanie młodzieży w akcje promujące zdrowy styl życia.
Aktywny wypoczynek.	Realizacja tematyki dotyczącej form aktywnego wypoczynku na lekcjach wychowania fizycznego. Omawianie różnych form aktywnego wypoczynku na godzinach do dyspozycji z wychowawcą. Popularyzowanie różnych dyscyplin sportu

	dostosowanych do potrzeb uczniów np. zawody sportowe, rozgrywki międzyszkolne.
--	--

§ 11

Powinności wychowawcy klasowego

1. Wychowawca powinien kłaść nacisk na kształtowanie jednostek twórczych, kreatywnych i zdolnych do sterowania własnym kształceniem zarówno w rzeczywistości szkolnej, jak i poza nią. W procesie tym ważne staje się rozwijanie osobowych cech wychowanka – w związku z tym wychowawca musi pomóc dzieciom i młodzieży rozwinąć zdolności umożliwiające rozumienie przez nich otaczającego ich świata na drodze samorefleksji dotyczącej zasadności własnych zachowań oraz rozwinięcia umiejętności komunikacyjnych, które umożliwią dialog z innymi i z samym sobą. Nauczyciel, budując relacje oparte na zaufaniu, prowadzi z wychowankami rozmowę, poprzez którą uczy nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji.
2. Wychowawca powinien przygotować uczniów do funkcjonowania w zmieniającej się rzeczywistości. Jest to związane z umiejętnością tworzenia właściwego klimatu w klasie i wyzwolenia w uczących się potrzeby zadawania pytań oraz podejmowania działań wynikających z ich własnych zainteresowań. Wychowawca powinien uczyć dzieci samodzielności, twórczego myślenia i działania, skutecznego komunikowania się, współdziałania w zespole, a także motywacji do poszukiwania nowych rozwiązań, dyskusowania na interesujące ich tematy, wymieniania się własnymi doświadczeniami z innymi, wyszukiwania potrzebnych im informacji, porządkowania ich oraz rozwiązywania problemów. Kształtowanie rozwoju osobowego i społecznego dzieci i młodzieży, zdrowia fizycznego i psychicznego staje się jednym z czynników umożliwiających rozwój wytrwałości w realizacji stawianych sobie celów.
3. Wychowawca powinien realizować działalność innowacyjną, dzięki której potrafi zachęcać uczniów do uznania uczenia się za czynność nagradzającą, umożliwiającą samorealizację, dostarczającą osobistej satysfakcji i wzbogacającą ich życie. To dzięki wychowawcy uczniowie mają sposobność kształtowania umiejętności współdziałania społecznego, realizacji własnych potrzeb i kierowania swym rozwojem w procesie trwającym przez całe życie. Bardzo istotne staje się kształtowanie kompetencji społecznych i obywatelskich poprzez propagowanie idei wolontariatu, dzięki któremu dzieci i młodzież rozwijają swoją wrażliwość na los potrzebujących, biorą na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne.
4. Główne zadania wychowawcy:
  - 1) poznanie przez wychowawcę spektrum wartości preferowanych i urzeczywistnianych przez wychowanków;
  - 2) wspomaganie wychowanków w poznawaniu wartości i kształtowaniu umiejętności wnikania

w istotę wartości, ich znaczenia w życiu człowieka oraz w wartościowaniu rzeczy i zjawisk

w aspekcie aksjologicznym;

- 3) wspomaganie wychowanków w akceptacji świata wartości;
- 4) motywowanie wychowanków do wolnego wyboru właściwych wartości;
- 5) wspomaganie wychowanków w urzeczywistnianiu wartości i budowaniu właściwych struktur hierarchicznych;
- 6) wspomaganie wychowanków w dokonywaniu samooceny w aspekcie urzeczywistnianych wartości;
- 7) inspirowanie wychowanków do działań animacyjnych w środowisku społecznym w celu budowania świata wartości w coraz szerszych kręgach społecznych;
- 8) wspomaganie wychowanków w działaniach animacyjnych i ich wartościowaniu.

5. Wzór osobowy wychowawcy:

- 1) podstawowym warunkiem skuteczności oddziaływania wychowawczego jest wiarygodność wychowawcy, który powinien żyć w zgodzie z tym, co głosi i czego wymaga. Stąd też naczelną powinnością wychowawcy jest dbanie o własną formację etyczną, stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych i umiejętności pedagogicznych. Jest to niezwykle istotne, gdyż od postawy moralnej nauczyciela i jego autorytetu zależy w dużej mierze rozwój osobowy powierzonych mu wychowanków;
- 2) zadaniem wychowawcy jest budowanie szerokiej platformy porozumienia między wychowawcą, wychowankiem i rodzicem. Wzajemnemu zaufaniu muszą jednak towarzyszyć konsekwentne wymagania, które nie mogą sprowadzać się wyłącznie do przestrzegania zewnętrznej dyscypliny, potrzebna jest współodpowiedzialność za przyjęte zadania. Życzliwość i stanowczość, to podstawowe atrybuty dobrego nauczyciela – wychowawcy.

6. Powinności wychowawcy w pracy wychowawczej z klasą, współpraca z rodzicami :

- 1) organizowanie we współpracy z uczniami i rodzicami rozmaitych zajęć rozwijających i kształcących uczniów;
- 2) współdziałanie z nauczycielami uczącymi w klasie – uzgadnianie i koordynacja wszelkich działań wychowawczych wobec uczniów, a w szczególności wobec tych, którym potrzebna jest indywidualna opieka;
- 3) współpraca z pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym, i innymi specjalistami świadczącymi kwalifikowaną pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności oraz szczególnych uzdolnień uczniów; organizowanie odpowiednich form tej pomocy na terenie szkoły i w placówkach pozaszkolnych zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania pomocy psychologicznej i pedagogicznej;
- 4) organizowanie minimum 4 razy w roku zebrań rodziców;
- 5) wykonywanie czynności administracyjnych dotyczących klasy zgodnie z odrębnymi przepisami;

6) postępowanie zgodnie z Procedurami działań wychowawczych, zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonej demoralizacją lub uzależnieniem.

7. Zadania wychowawcy w zakresie współpracy z rodzicami :

- 1) udzielanie informacji na temat organizacji życia szkolnego, założeń i treści Programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły, aktualnych problemów szkoły, form współpracy ze szkołą;
- 2) informowanie rodziców o funkcjonowaniu ucznia w szkole – jego postępach, osiągnięciach, możliwościach, trudnościach, stosowanych środkach wychowawczych, przewidywanych ocenach śródrocznych i rocznych;
- 3) informowanie rodziców o wymaganiach edukacyjnych;
- 4) zbieranie opinii na temat pracy wychowawczej szkoły – założeń Programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły;
- 5) kryteriów ocen z zachowania, tematyki spotkań;
- 6) ustalanie przyczyn ewentualnych trudności w nauce dziecka, rodzaju stosowanych środków wychowawczych.

8. Każda forma kontaktu z rodzicami powinna być odnotowana w dokumentacji z podaniem daty i treści rozmowy. Osobisty kontakt z rodzicem wymagany jest szczególnie w sytuacji :

- a) rezygnacji ucznia ze szkoły;
- b) wykroczenia i zastosowania kary;
- c) zagrożenia oceną niedostateczną.

§ 12

Powinności uczniów

1. Uświadomienie sobie spektrum wartości preferowanych i urzeczywistnianych w swoim życiu.
2. Poznanie istoty wartości, ich kategorii oraz znaczenia w życiu człowieka – wzrost wiedzy o fenomenie wartości – oraz nabywanie umiejętności wartościowania rzeczy i zjawisk w aspekcie aksjologicznym.
3. Akceptacja świata wartości.
4. Rozwijanie w sobie potrzeby wyboru wartości i umiejętności kształtowania właściwej hierarchii.
5. Urzeczywistnianie we własnym postępowaniu właściwych struktur hierarchicznych.
6. Trafne wartościowanie siebie w aspekcie urzeczywistniania wartości.
7. Potrzeba działań animacyjnych w środowisku społecznym na rzecz urzeczywistniania wartości; przekonanie o słuszności tych działań, gotowość do ich podjęcia.
8. Zaangażowanie w podejmowanie działań animacyjnych oraz wartościowanie ich efektów.

§ 13

Zwyczaje, tradycje i imprezy szkolne

1. Do tradycji szkoły należą :
  - 1) Obrzędowość i przyjęta symbolika :
    - a) ślubowanie pierwszoklasistów na sztandar szkoły;
    - b) przyrzeczenie absolwentów na sztandar szkoły;
    - c) wręczenie listów gratulacyjnych rodzicom wyróżniających się maturzystów;
    - d) udział szkolnej orkiestry dętej w ceremoniale najważniejszych uroczystości (odegranie sygnału na wprowadzenie i wyprowadzenie sztandaru szkoły, odegranie hymnu państwowego).
  - 2) Obchody uroczystości, świąt i rocznic oraz inna stałe przedsięwzięcia zawarte w harmonogramie pracy szkoły :

DATA	RODZAJ PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ	ODPOWIEDZIALNY
IX	Inauguracja nowego roku szkolnego	opiekunowie kół
IX	Wycieczki integracyjne dla uczniów klas	artystycznych
IX	pierwszych	wychowawcy klas
14 X	Spotkania z rodzicami	wychowawcy klas
11 XI	Dzień Edukacji Narodowej	opiekunowie kół
XII	Święto Odzyskania Niepodległości	artystycznych
I	Spotkanie bożonarodzeniowe	nauczyciel historii
IV	Studniówka	opiekunowie kół
V	Dzień Patrona Szkoły	artystycznych
VI	Uroczystość Pożegnania Abiturientów	rodzice
	Zakończenie roku szkolnego	opiekunowie kół
		artystycznych
		opiekunowie kół
		artystycznych opiekunowie
		kół artystycznych

- 3) Kalendarz imprez organizowanych doraźnie w szkole i poza szkołą :
  - a) Mikołajki, Andrzejki, Światowy Dzień Pluszowego Misia, Walentynki, Pierwszy Dzień Wiosny;
  - b) obchody : Dnia bez papierosa, Dnia Ziemi;
  - c) tematyczne sesje, spotkania, obozy, wycieczki;
  - d) udział w konkursach, olimpiadach i zawodach;
  - e) imprezy rekreacyjno-sportowe np. festyn osiedlowy;
  - f) wyjścia do kina, teatru, opery i filharmonii, odwiedzanie muzeum i salonów wystawowych;
  - g) Salon Maturzystów;
  - h) wycieczki zawodoznawcze.

§ 14

Zasady i sposoby współpracy z rodzicami

1. Warunkiem osiągnięcia sukcesu wychowawczego jest porozumienie oraz konsekwentna współpraca rodziców i nauczycieli. Relacje nauczyciel – rodzic muszą być oparte na wspólnie uzgodnionych i respektowanych zasadach :
  - 1) partnerstwa;
  - 2) zaufania, otwartości, dyskrecji;
  - 3) zaangażowania;
  - 4) pełnej informacji;
  - 5) wczesnego reagowania;
  - 6) konsekwencji;
2. Zasada partnerstwa realizowana będzie poprzez :
  - 1) współudział w tworzeniu dokumentów regulujących pracę szkoły oraz w procesie ewaluacji;
  - 2) udział w strukturach szkoły – Rada Rodziców, Prezydium Rady Rodziców;
  - 3) indywidualną i zespołową współpracę w podejmowaniu najważniejszych decyzji dotyczących dziecka.
3. Sposoby współpracy z rodzicami:
  - 1) spotkania Rady Rodziców oraz Prezydium Rady Rodziców;
  - 2) spotkania inauguracyjne rodziców wszystkich klas - wrzesień;
  - 3) spotkania rodziców podsumowujące działalność za I semestr;
  - 4) zebranie rodziców wszystkich klas w połowie I i II semestru.
4. Udział rodziców w tych spotkaniach jest obowiązkowy. Powinni oni otrzymać harmonogram wszystkich spotkań na zebraniu we wrześniu.
5. Ponadto rodzicom proponuje się następujące sposoby współpracy ze szkołą :

OBSZAR WSPÓŁPRACY	SPOSOBY WSPÓŁPRACY
Przygotowanie rodziców do współpracy ze szkołą	- szkolenie rodziców dotyczące przepisów regulujących sytuacje ucznia w szkole
Spotkania integrujące	- zapraszanie do uczestnictwa w uroczystościach szkolnych, wycieczkach, biwakach - wręczanie dyplomów, podziękowań
Spotkania informacyjne	- zebranie organizacyjne(wrzesień) - wywiadówki - drzwi otwarte - kontakty indywidualne rodziców z nauczycielem/wychowawcą - umożliwienie korzystania ze źródeł informacji dotyczących uregulowań prawnych szkoły znajdujących się w czytelnii
Edukacja rodziców	- przeprowadzenie pogadarek, wykładów przez wychowawców/ nauczycieli/pedagoga-wg potrzeb
Działania wspierające	- spotkania z przedstawicielami instytucji wspierających pracę

rodziców (m.in. dotyczące profilaktyki uzależnień)	<p>szkoły-wg potrzeb</p> <ul style="list-style-type: none"> - konsultacje indywidualne z pedagogiem - tablica –„Akademia rodzica”
Powierzanie ról i funkcji	<ul style="list-style-type: none"> - prelegenci na zebraniach klasowych - współorganizatorzy imprez klasowych, szkolnych - współudział w tworzeniu dokumentacji szkolnej(rada Rodziców)
Przepływ informacji	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy telefoniczne - korespondencja - tablice informacyjne na terenie szkoły - punkt informacji w czytelni - strona internetowa szkoły
Inne formy	<ul style="list-style-type: none"> - dobrowolne wpłaty na konto Rady Rodziców - sponsorowanie - wkład pracy własnej

6. Notoryczne uchylenie się od obowiązku kontaktowania się ze szkołą jest równoznaczne z zerwaniem określonych zasad współpracy i przejęciem na siebie odpowiedzialności za ewentualne niepowodzenia

§15

Współpraca z instytucjami wspomagającymi szkołę

1. W zakresie kultury współpracujemy z:
  - 1) Muzeum Okręgowym im. L. Wyczółkowskiego;
  - 2) Teatrem Polskim im. H. Konieczki;
  - 3) Filharmonią Pomorską im. I. J .Paderewskiego;
  - 4) Operą Nova;
  - 5) Kinoteatrem Adria;
  - 6) Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną;
  - 7) Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką;
  - 8) Wyższą Szkołą Gospodarki;
2. W zakresie ekologicznym instytucjami wspomagającymi szkołę są:
  - 1) Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Ekologicznej;
  - 2) Urząd Miasta – Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska;
3. Obszar technologiczno-budowlany obejmuje współpracę z:
  - 1) Uniwersytetem Technologiczno - Przyrodniczym, Wydziałem Budownictwa i Inżynierii Środowiskowej;
  - 2) Polską Izbą Przemysłowo-Handlową Budownictwa w Warszawie;
  - 3) Stowarzyszeniem Dyrektorów i Nauczycieli Twórczych i Aktywnych Szkół Zawodowych;
  - 4) Polską Korporacją Techniki Sanitarnej, Grzewczej, Gazowej i Klimatyzacji w Warszawie;
  - 5) Międzyzakładowym Klubem Techniki i Racjonalizacji Budownictwa;

- 6) Komitetem Głównym Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Budowlanych przy Wydziale Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej;
- 7) Kujawsko-Pomorską Izbą Budownictwa;
- 8) kilkunastoma przedsiębiorstwami w ramach praktyk budowlanych.
4. W ramach pomocy pedagogiczno-psychologicznej szkołę wspomagają:
  - 1) Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna;
  - 2) Poradnia Zdrowia Psychicznego;
  - 3) MONAR, Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii;
  - 4) Bydgoski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
  - 5) Ośrodek Profilaktyki Środowiskowej;
  - 6) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;
  - 7) Policja i Straż Miejska.
5. Inne: Urząd Pracy w Bydgoszczy.

§16

Ewaluacja Szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego

1. Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:
  - 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
  - 2) analizę dokumentacji,
  - 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
  - 4) rozmowy z rodzicami,
  - 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
  - 6) analizy przypadków.
2. Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji programu, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

§17

Postanowienia końcowe

1. Program zostaje przyjęty przez Radę Pedagogiczną w drodze uchwały.
2. Nowelizację programu wprowadza się w drodze uchwały.
3. Rada Pedagogiczna przyjmuje w drodze uchwały tekst jednolity.
4. Program wchodzi w życie z dniem podjęcia.